

Onderwerp Onderzoek Sociaal ondernemerschap in Noord-Nederland

Steller S.J. Ros

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 70 86 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk 6697964

Datum 10-01-2018 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij bieden wij u het onderzoek 'sociaal ondernemerschap in Noord-Nederland' aan. Dit onderzoeks- en adviesrapport is opgesteld door Buro Bries, in opdracht van de arbeidsmarktregio Werk in Zicht, het samenwerkingsverband tussen gemeenten in Groningen en Noord-Drenthe, UWV en SW-bedrijven. In onze brief *Nieuwe aanpak arbeidsmarktbeleid* van 17 mei 2017 (kenmerk 6343798) kondigden wij dit onderzoek aan. De uitkomsten bieden ons waardevolle inzichten in sociaal ondernemerschap. In deze brief delen we de belangrijkste conclusies met u. Daarnaast hebben we het voornemen om te komen tot een actieprogramma. Uw ideeën en suggesties nemen we hier graag in mee.

Het rapport maakt onderscheid tussen sociaal ondernemen en maatschappelijk verantwoord ondernemen. Een sociale onderneming stelt nadrukkelijk primair een maatschappelijk doel voorop en heeft daarnaast een winstgevend verdienmodel. Daarmee is de onderneming zelfstandig en opereert deze voldoende onafhankelijk ten opzichte van fondsen, goede doelen en overheden. Een sociale onderneming kan zich richten op verschillende doelstellingen: arbeidsparticipatie, duurzaamheid/circulaire economie, zorg, sociale cohesie en rechtvaardigheid.

Bedrijven die maatschappelijk verantwoord ondernemen hebben naast het ondernemingsdoel met winstoogmerk oog voor sociale en maatschappelijke zaken. Deze streven zij ook na. Beide nemen verantwoordelijkheid voor maatschappelijke problemen en daarom zien wij deze ondernemers als belangrijke partner.

Maatschappelijke waarde			Financiële waarde			
Goede doelen		Social enterprises		Gewone bedrijven		
Puur donaties of subsidies	Donaties/subsidies en inkomsten uit de markt	>75% inkomsten uit de markt	Winst volledig geher-investeerd	Winst beperkt uitgekeerd	MVO+ in de kern van het bedrijf	Puur financieel gedreven

Gebaseerd op: Verloop, W. & Hillen, M., (2013)

Een eerste conclusie uit het onderzoek van Bries is dat er in andere delen van Nederland meer sociale ondernemingen zijn dan in onze arbeidsmarktregio. In onze regio zijn wel relatief veel startups te vinden, maar weinig sociale ondernemingen die zich hebben doorontwikkeld tot meer professionele bedrijven. De onderzoekers schrijven dat toe aan het ontbreken van een netwerk voor sociale ondernemers en onvoldoende goede ondersteuning die doorgroei mogelijk zou moeten maken.

Wat daarnaast opvalt, aldus het onderzoek, is het feit dat de meeste sociale ondernemingen in onze regio zijn gericht op het creëren van arbeidsplaatsen. Circulaire economie en zorg zijn daarnaast ook thema's waar ondernemingen uit de regio Noord zich op richten, maar in mindere mate. Uit dit onderzoek komt verder naar voren dat sociale ondernemers behoefte hebben aan zichtbaarheid van hun activiteiten. Daarnaast zijn zij ook op zoek naar verbinding met andere sociale ondernemers, de overheid en het reguliere bedrijfsleven. Tevens is er behoefte aan de ontwikkeling van ondernemersvaardigheden door trainingen en verdiepingstrajecten. Ook advies en coaching van doorgewinterde ondernemers die begrijpen wat sociaal ondernemerschap is, zou goed zijn in de ogen van de ondervraagden. Volgens het rapport kan het opzetten van 'social business bridges' hieraan bijdragen.

Uit het onderzoek blijkt tot slot dat sociale ondernemers in de arbeidsmarktregio hun maatschappelijke impact willen vergroten en ernaar streven hun omzet en productie te laten groeien. Om dat te realiseren zouden de ondernemingen die maatschappelijke waarde leveren, meer kansen willen krijgen via het inkoopproces van de gemeente.

Wat betreft dat laatste is het zo dat naast duurzaamheid en versterken van de lokale economie en de positie van het MKB, ook social return een belangrijk doel van ons inkoopbeleid is. Hiermee stimuleren wij dat opdrachtnemers een bijdrage leveren aan de gemeentelijke arbeidsmarkt doelstellingen. In 2016 hebben wij in aanvulling hierop het Convenant Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI) ondertekend. Met de uitvoering van het daaruit voortvloeiende actieplan benadrukken we onze ambitie om op de meest positieve milieu- en maatschappelijke en economische effecten in te zetten bij

onze inkoop en aanbestedingen. In 2018 evalueren we het inkoopbeleid en kunt u zien wat onze specifieke inzet is geweest.

Daarnaast stimuleren wij sociaal ondernemerschap via deelname aan netwerken. In onze bovengenoemde brief aan uw raad gingen wij al kort in op de activiteiten die op dit vlak spelen. Eén van die activiteiten is dat we voor het tweede jaar op rij een bijdrage hebben geleverd aan de Social Impact Day. Ondernemers presenteren hier hoe zij maatschappelijke impact met economisch succes combineren.

Buro Bries is van harte bereid in uw commissie een toelichting te geven op het rapport. Aan de hand daarvan gaan we graag met u in gesprek over de belangrijkste uitkomsten van het onderzoek en staan we open voor eventuele suggesties van uw kant.

- Welk belang kent u toe aan sociaal ondernemen?
- Welke rol zouden wij als overheid op het gebied van sociaal ondernemen moeten innemen?
- In hoofdstuk 6 van het rapport staat een aantal maatregelen genoemd; hoe kijkt u aan tegen deze maatregelen?
- Wat wilt u ons meegeven voor een eventueel actieprogramma Sociaal ondernemen?

Het opstellen van een actieprogramma willen we in samenwerking doen met ondernemers in de gemeente. Ook de arbeidsmarktregio wordt betrokken. Wij zoeken bij de opstelling van het actieprogramma ook nadrukkelijk de verbinding met het bredere thema 'maatschappelijk verantwoord ondernemen'.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Peter den Oudsten', written over a horizontal line.

de burgemeester,
Peter den Oudsten

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Peter Teesink', written over a horizontal line.

de secretaris,
Peter Teesink